

Pošto je sud u Rabatu presudom 6. II. 1942. odbio tužbu, tužitelj je uložio reviziju na Kasacioni sud.

Kasacioni sud (koji se prema francuskom pravu ne upušta u utvrđivanje činjenica) uzeo je kao osnovu spomenuto činjenično stanje, koje je utvrdio već niži sud, te je zauzeo stanovište, da utvrđivanje i ocjena okolnosti prinude, koje se ističu kao razlog ništavosti pogodbe, pripada u isključivu nadležnost sudaca, koji sude o činjenicama. U konkretnom slučaju ti su sudovi utvrdili, da je dodatna vozarina služila brodaru za pokrivanje novih i nepredvidjenih troškova zbog ratnih prilika, koje su nastale poslije potpisivanja ugovora o prijevozu, da su i krcatelji drugih stranih država, na pr. Tunisa i Maroka, u istim prilikama pristali da plate svojem brodaru dodatnu vozarinu, i da je sama Francuska država, koja je osiguravala ratne rizike za francuske brodove, pristupila povećanju vozarine. Osim toga da proizlazi iz korespondencije stranaka, da se raspravljalo jedino o visini, ali ne i o osnovanosti dopunske vozarine. Prema tome prinuda, koja je definirana u čl. 46 i 47 Dahira (marokanskog zakona) o obvezama i odgovornostima, nije se mogla primijeniti na taj slučaj, i niži su suci upotrebili svoje suvereno pravo slobodne ocjene, iz čega proizlazi, da tužba nije osnovana.

Što se tiče regresa prema prodavaocu, Kasacioni sud je zauzeo ovo stanovište:

Kod kupoprodaje CIF kupac mora u načelu podnositi posljedice događaja, koji nastanu poslije ukrcavanja robe, i ne može vršiti nikakvo pravo regresa protiv prodavaoca, što je dovoljan razlog da se odbije konkretni regresni zahtjev.

(DMF 1950, str. 273)

S.B.

Apelacioni sud je odbio žalbu i potvrdio prvostepenu presudu.

(DMF 1950, str. 541)

S.B.

FRANCUSKI KASACIONI SUD (Trgovački odsjek)

7. II. 1950.

"Société Anonyme des Anciens Etablissements
Maysonnier" ca. "Matković"

Kupoprodaja CIF - Dogadjaji poslije ukrcanja - Nepostojanje
prava regresa protiv prodavaoca - Plaćanje dopunske vozarine
zbog rata - Sila (violence) - Suverena vlast suda, koji su-
di o činjenicama

"Société Forestière de Lomas" prodala je kupcu "Société des Anciens Etablissements Maysonnier" partiju drva CIF Casablanca. To drvo bilo je ukrcano na brod "Nikolina Matković", koji je napustio luku Galac 19. IX. 1939. "Société Bruchet et Cie", koja je u Casablanci predstavljala brodovlasnika Matkovića, postavila je 27. IX. 1939. u njegovo ime zahtjev poduzeću, kojemu je bila upućena roba, da plati 100% na ime dopunske vozarine, jer da će se inače roba iskrcati u Palermu. Kupac je 4. X. predložio dopunsku vozarinu od 50%, i poslije pregovora stranke su zaključile 6. X. sporazum na bazi 80%.

Kad je brod stigao u Casablancu, kupac je položio kod suda iznos ugovorene dopunske vozarine i u isto vrijeme predao tužbu protiv Matkovića, po njegovu predstavniku, za poništenje obveze preuzete 6. X., pozivajući odmah u parnicu i prodavaoca. Kao razlog je iznio, da je dopunska vozarina prihvaćena pod prinudom.